

Pars Weekly

گزارش هفتگی شرکت رتبه‌بندی اعتباری پارس کیان

شماره ۲۸ | شنبه ۴ اسفند ۱۴۰۳

فهرست

- داستان هفته
- جهان در هفته آینده
- اقتصاد دنیا
- اقتصادهای منطقه
- اقتصاد ایران
- انرژی
- کامودیتی‌ها
- تکنولوژی
- شاخص ESG & CG

تأثیر اختیار معامله بر نحوه رتبه‌بندی موسسات رتبه‌بندی

تحقیقات منتشرشده در نشریه Management Science توسط موسی سوباسی، استاد دانشگاه اسمیت، بررسی می‌کند که آیا مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری (CRA) از داده‌های بازار اختیار معامله برای بهبود دقت رتبه‌بندی خود استفاده می‌کنند یا خیر. این مطالعه نشان می‌دهد که افزایش حجم معاملات اختیار معامله با دقت بیشتر در رتبه‌بندی‌های اعتباری مرتبط است و می‌تواند به مباحث نظارتی درباره رتبه‌بندی‌های اعتباری کمک کند.

رتبه‌بندی اعتباری شرکت‌ها نقش مهمی در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران دارد. مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری، مانند مودیز (Moody's) و استاندارد اند پورز (S&P) توانایی شرکت‌ها در بازپرداخت بدهی‌هایشان را با استفاده از رتبه‌بندی‌ها ارزیابی می‌کنند. اما نحوه محاسبه این رتبه‌بندی‌ها توسط CRAها موضوعی است که سوباسی و همکارانش بررسی کرده‌اند، به‌ویژه اینکه آیا اطلاعات بازار اختیار معامله نقشی در این رتبه‌بندی دارند یا خیر.

سوباسی و همکارانش بررسی کردند که آیا CRAها به داده‌های عمومی بازارها، به‌ویژه بازار اختیار معامله، توجه می‌کنند یا خیر. وی می‌گوید: «شرکت‌ها خود تصمیم می‌گیرند که در کدام بازار بورس NYSE یا NASDAQ فهرست شوند، اما تصمیم‌گیری درباره لیست شدن معاملات اختیار معامله آن‌ها توسط بورس اختیار معامله گرفته می‌شود. این مسئله یک شرایط مستقل ایجاد می‌کند که برای مطالعه تأثیر معاملات اختیار معامله بر رتبه‌بندی اعتباری ایده‌آل است».

به گفته سوباسی، بازار اختیار معامله اغلب زودتر از بازار سهام اطلاعات را منعکس می‌کند. وی توضیح می‌دهد: «معامله‌گران آگاه بیشتر تمایل دارند در بازار اختیار معامله فعالیت کنند، زیرا این بازار محدودیت‌های کمتری دارد و پتانسیل بازدهی بالاتری را نسبت به بازار سهام ارائه می‌دهد». وی همچنین اشاره می‌کند که این بازار به دلیل اهرم مالی (Leverage) بالاتر، می‌تواند اطلاعات مهمی را زودتر از بازار سهام منعکس کند. بر این اساس، فرضیه تحقیق این بود که CRAها می‌توانند از بازار اختیار معامله برای بهبود دقت رتبه‌بندی‌های خود استفاده کنند.

این مطالعه از معیارهای مختلفی برای سنجش دقت رتبه‌بندی‌ها استفاده کرد و نشان داد که هر چه نسبت حجم معاملات اختیار معامله به حجم معاملات سهام بالاتر باشد، دقت رتبه‌بندی‌های اعتباری نیز افزایش می‌یابد. سوباسی می‌گوید: «این یافته‌ها می‌تواند در بحث‌های نظارتی درباره چگونگی تنظیم و استانداردسازی مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری، به‌ویژه برای کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده مفید باشد». او نتیجه می‌گیرد: «اگر CRAها از بازار اختیار معامله اطلاعات کسب می‌کنند، باید شاهد دقت بیشتر در رتبه‌بندی‌ها هنگام افزایش حجم معاملات اختیار معامله باشیم».

سلب مسئولیت

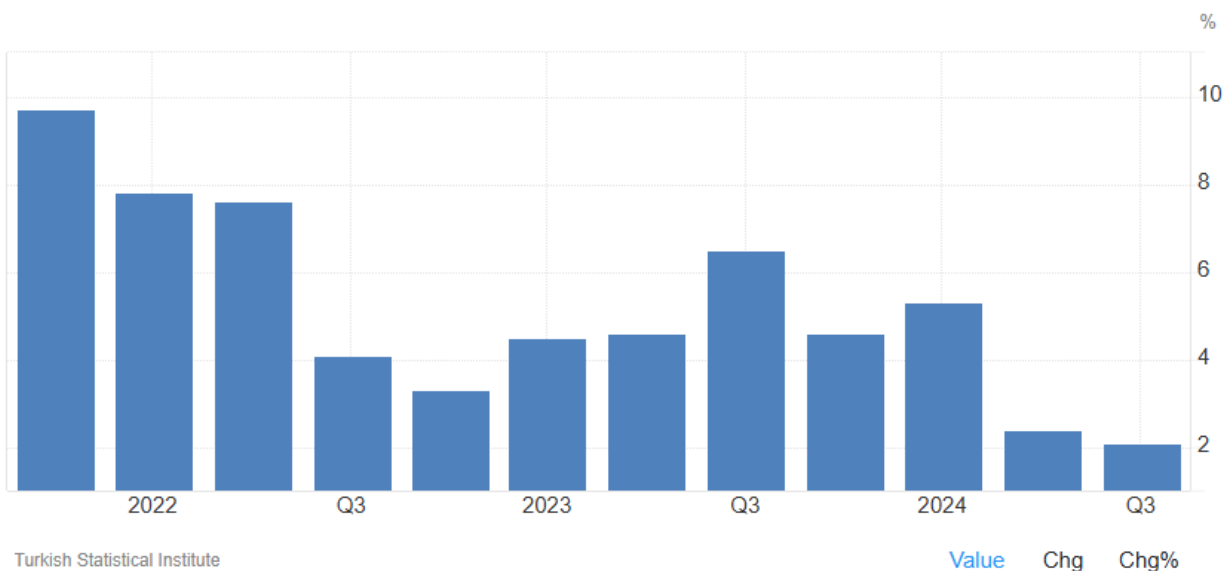
این گزارش به هیچ عنوان مبنای کاملی جهت خرید و فروش هرگونه دارایی نمی‌باشد. کلیه حقوق این گزارش، متعلق به شرکت رتبه‌بندی اعتباری پارس کیان بوده و هرگونه کپی‌برداری و بازتولید آن پیگرد قانونی دارد.

جهان در هفته آینده (از ۲۴ فوریه تا ۲ مارس)

در هفته آینده شاهد وقایع و نشر داده‌ها و شاخص‌های اقتصادی مهمی در سطح دنیا خواهیم بود که مهم‌ترین آنها به شرح جدول زیر هستند.

کشور	خبر		تاریخ
اروپا	نرخ تورم سالانه	Inflation Rate YoY Final JAN	۲۴ فوریه
آلمان	نرخ رشد GDP	GDP Growth Rate YoY Final Q۴	۲۵ فوریه
استرالیا	شاخص CPI	Monthly CPI Indicator JAN	۲۶ فوریه
ترکیه	تراز تجاری	Balance of Trade Final JAN	۲۷ فوریه
اسپانیا	نرخ تورم	Inflation Rate YoY Prel FEB	۲۷ فوریه
کانادا	حساب تجاری	Current Account Q۴	۲۷ فوریه
ترکیه	نرخ رشد GDP	GDP Growth Rate YoY Q۴	۲۸ فوریه

تولید ناخالص داخلی ترکیه در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۴ نسبت به سال گذشته ۲.۱٪ رشد کرد که این کندترین رشد از زمان رکود در سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۰ محسوب می‌شود، زیرا نرخ‌های بهره بالا همچنان فشار زیادی بر اقتصاد وارد می‌کنند. این رشد در مقایسه با رشد بازبینی‌شده ۲.۴٪ در سه‌ماهه دوم و همچنین پیش‌بینی ۲.۶٪ تحلیلگران کمتر بوده است. تشکیل سرمایه ناخالص برای نخستین‌بار در دو سال گذشته ۰.۸٪ کاهش یافت و مخارج دولتی نیز بیشترین کاهش را از سه‌ماهه اول ۲۰۲۱ تجربه کرد. از سوی دیگر، مصرف خانوارها با سرعت بیشتری افزایش یافت.

اقتصاد دنیا

آمریکا

- دلار آمریکا به پایین‌ترین سطح خود از ابتدای سال رسید که ناشی از داده‌های ضعیف فروش خرده‌فروشی و عدم اطمینان بازار نسبت به سیاست‌های تعرفه‌ای و تجاری ایالات متحده بود. فروش ضعیف خرده‌فروشی انتظارات برای کاهش نرخ‌های سیاست‌گذاری فدرال رزرو آمریکا بیش از پیش‌بینی‌های قبلی برای سال ۲۰۲۵ را افزایش داد. استراتژیست گروه گلدمن ساکس، کاماکشیا تریودی، اظهار داشت: «انتظار ما برای افزایش تدریجی قدرت دلار در سال جاری عمدتاً بر این فرض استوار است که جنگ تجاری دوم بزرگ‌تر و سریع‌تر از جنگ تجاری اول خواهد بود. جدا از این، دلار احتمالاً همچنان در سطوح قوی باقی خواهد ماند».

- شاخص اصلی قیمت مصرف‌کننده (Core CPI) در ژانویه نسبت به سال قبل ۳.۳٪ و نسبت به ماه قبل ۰.۴٪ افزایش یافت که در دسامبر به ترتیب ۳.۲٪ و ۰.۲٪ بود. در میان افزایش مجدد تورم، بازارهای مالی در حال قیمت‌گذاری برای کاهش نرخ سیاستی فدرال رزرو آمریکا به میزان ۲۵ واحد پایه در سال ۲۰۲۵ هستند، اما برخی تحلیلگران بر این باورند که هرگونه کاهش نرخ در سال ۲۰۲۵ بعید است.

- بلومبرگ گزارش داده که کسری بودجه فدرال ایالات متحده در چهار ماه نخست سال مالی منتهی به ژانویه ۲۰۲۵ با افزایش بی‌سابقه‌ای به ۸۴۰ میلیارد دلار رسید. در ژانویه ۲۰۲۵ این کسری ۱۲۹ میلیارد دلار افزایش یافت. افزایش کسری بودجه ناشی از افزایش هزینه‌ها در بخش‌هایی از جمله خدمات درمانی، تأمین اجتماعی، پرداخت به کهنه سربازان و پرداخت‌های بهره بدهی بود. هزینه بهره بدهی در این دوره به ۳۹۲ میلیارد دلار رسید، زیرا اوراق قرضه با بازده پایین سررسید شده با اوراقی با بازده بالاتر جایگزین شدند. درآمدهای دولت در این دوره چهارماهه تقریباً بدون تغییر نسبت به سال قبل در سطح ۱.۶ تریلیون دلار باقی ماند، درحالی‌که هزینه‌ها در این دوره با افزایش ۷٪ به ۲.۴۴ تریلیون دلار رسید.

- گزارش اشتغال ژانویه ضعیف‌ترین گزارش از ژانویه ۲۰۱۶ بود و همچنین نهمین ماه متوالی بود که نرخ بیکاری در ۴.۰٪ یا بالاتر باقی ماند. تحلیلگران تخمین می‌زنند که آتش‌سوزی‌های کالیفرنیا و زمستان سخت باعث کاهش ۴۰,۰۰۰ شغل در ژانویه در مقایسه با یک ژانویه معمولی شده است.

- بارونز گزارش داد که رئیس‌جمهور ترامپ قصد دارد تعرفه‌هایی بر واردات خودرو اعمال کند که «احتمالاً حدود ۲ آوریل» اجرایی خواهد شد. ترامپ جزئیاتی درباره کشورهای که تحت تأثیر این تعرفه‌ها قرار می‌گیرند ارائه نکرد. مکزیک، ژاپن، کانادا و کره جنوبی بیشترین میزان خودرو را به ایالات متحده صادر می‌کنند.

اروپا

- تولید ناخالص داخلی (GDP) منطقه یورو در سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۴ نسبت به سه‌ماهه قبل ۰.۱٪ رشد کرد، زیرا آژانس آمار اتحادیه اروپا (یورواستات) گزارش قبلی خود را که رشد صفر درصدی برای سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴ اعلام کرده بود، اصلاح کرد.

با این حال، اقتصاد آلمان در این سه ماهه منقبض شد، رشد اقتصادی فرانسه کند شد، و اسپانیا سریع‌تر از هر کشور توسعه‌یافته‌ای، از جمله ایالات متحده، رشد کرد.

- کمیسیون اروپا پیشنهاد تغییر در قوانین مالی خود را ارائه داد تا به کشورهای عضو اجازه دهد هزینه‌های دفاعی خود را بدون نقض سقف کسری بودجه افزایش دهند. این تغییر قانونی به کشورهای عضو اجازه می‌دهد تا از «بند فرار» استفاده کنند و محدودیت‌های استقراض خود را برای افزایش هزینه‌های دفاعی تعلیق کنند، مشروط بر اینکه شرایط خاصی را که فاش نشده، رعایت کنند. قوانین مالی اتحادیه اروپا کشورهای عضو را ملزم می‌کند که کسری بودجه ملی خود را زیر ۳٪ از تولید ناخالص داخلی و بدهی عمومی را زیر ۶۰٪ از تولید ناخالص داخلی حفظ کنند. پیشنهاد تغییر این قانون در بحبوحه درخواست رئیس‌جمهور ترامپ ارائه شده که از اعضای اروپایی ناتو خواسته است هزینه‌های دفاعی خود را به ۵٪ از تولید ناخالص داخلی افزایش دهند. در حال حاضر، تنها پنج کشور از سی‌ودو عضو ناتو بیش از ۳٪ از تولید ناخالص داخلی خود را برای دفاع هزینه می‌کنند و هیچ‌کدام به ۵٪ نمی‌رسند.

- روزنامه گاردین گزارش داده که تورم در بریتانیا طبق پیش‌بینی بانک انگلستان در سال ۲۰۲۵ به ۳.۷٪ افزایش خواهد یافت. مؤسسه ملی تحقیقات اقتصادی و اجتماعی (NIESR) نیز پیش‌بینی کرده است که تورم بریتانیا در سال ۲۰۲۵ به ۳.۲٪ خواهد رسید. نرخ بیکاری در بریتانیا پیش‌بینی می‌شود که از ۴.۴٪ در حال حاضر به ۴.۵٪ در سال ۲۰۲۵ افزایش یابد و بانک انگلستان انتظار دارد این نرخ تا پایان سال به ۴.۷۵٪ برسد.

چین

- بانک مرکزی چین اعلام کرد که سرعت و شدت سیاست‌گذاری خود را بر اساس شرایط اقتصادی و مالی داخلی و بین‌المللی تنظیم خواهد کرد. بانک مرکزی چین اعلام کرد که یوان را «اساساً در سطحی معقول و متعادل» حفظ خواهد کرد و اقدامات مخرب بازار را برای جلوگیری از نوسانات بیش از حد نرخ ارز مدیریت خواهد کرد. برای حمایت از اقتصاد داخلی، بانک مرکزی چین عملیات بازار باز انجام خواهد داد و از ابزارهای پولی از جمله نرخ بهره و الزامات ذخیره قانونی برای حفظ نقدینگی کافی استفاده خواهد کرد.

- وال استریت ژورنال گزارش داده که شورای دولتی چین اعلام کرده است که «برای افزایش درآمد ساکنان، ترویج رشد پایدار درآمدها و گسترش کانال‌های درآمدی مرتبط با املاک» تلاش خواهد کرد تا مصرف داخلی را تحریک کند. با افزایش سیاست‌های تجاری و تعرفه‌ای، چین تحت فشار فزاینده‌ای قرار دارد تا وابستگی خود به صادرات را کاهش داده و مخارج داخلی را افزایش دهد. با این حال، تقاضای مصرف‌کنندگان چینی از زمان پایان همه‌گیری کرونا همچنان ضعیف باقی‌مانده است. دولت چین همچنین بر سیاست جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای ایجاد اشتغال، تثبیت صادرات و ارتقای صنایع تأکید کرده است. برنامه‌های سیاستی شامل ترویج سرمایه‌گذاری مجدد سرمایه خارجی، تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به خرید سهام و گسترش دامنه‌های صنایعی است که برای سرمایه‌گذاری خارجی باز هستند. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در چین طی سال ۲۰۲۴ به میزان ۲۷.۱٪ کاهش یافت که پس از کاهش ۸.۰٪ در سال ۲۰۲۳ رخ داد.

- روزنامه تایمز گزارش داد که شاخص قیمت مصرف‌کننده چین در ژانویه ۰.۵٪ نسبت به سال قبل افزایش یافت که از ۰.۱٪ در دسامبر بیشتر بود. بخشی از این افزایش به دلیل برگزاری زود هنگام سال نوی قمری چین بوده است. با این حال، شاخص قیمت تولیدکننده در ژانویه ۲.۳٪ نسبت به سال قبل کاهش یافت و این بیست و هشتمین ماه متوالی کاهش قیمت تولیدکنندگان بود.

اقتصادهای منطقه (جهت مشاهده جزئیات هر خبر بر روی عنوان آن کلیک نمایید)

سیستم بانکی غیررسمی عراق تهدیدی برای ثبات مالی است، اقتصاددانان هشدار می‌دهند

بنیاد آینده عراق برای مطالعات اقتصادی و مشاوره هشدار داد که سیستم بانکی غیررسمی یا «سیستم بانکی موازی» عراق، ثبات مالی این کشور را تهدید کرده و نظارت‌های مقرراتی را تضعیف می‌کند. رئیس این بنیاد اعلام کرد: «مؤسسات مالی که خارج از نظارت رسمی فعالیت می‌کنند، طی دو دهه گذشته رشد چشمگیری داشته‌اند و خدماتی مانند ارائه اعتبار، سپرده‌گذاری و انتقال پول فرامرزی را ارائه می‌دهند». وی افزود که این نهادها شامل توزیع کنندگان حقوق، صرافی‌ها، تعاونی‌ها و برخی گروه‌های غیرانتفاعی هستند. وی دلیل رشد این مؤسسات را فقدان اجرای مقررات و تقاضای بالای کسب‌وکارهای کوچک و متوسط (SME) دانست. به گفته ایشان، SMEها حدود ۸۴٪ از اقتصاد غیررسمی عراق را تشکیل می‌دهند و عدم دسترسی آن‌ها به خدمات مالی رسمی باعث شده به این مؤسسات غیررسمی روی بیاورند. وی هشدار داد که سیستم بانکی موازی، فرار مالیاتی، پول‌شویی و سایر فعالیت‌های غیرقانونی را تسهیل کرده و توانایی مقامات برای نظارت بر تراکنش‌های مالی را محدود می‌کند.

بازار ترکیه پیش‌بینی تورم پایان سال را به بیش از ۲۸٪ افزایش داد

طبق نظرسنجی شرکت کنندگان بازار بانک مرکزی جمهوری ترکیه (CBRT) در ماه فوریه، بازار ترکیه پیش‌بینی تورم پایان سال را به ۲۸.۳۰٪ افزایش داد که نسبت به برآورد قبلی ۲۷.۰۵٪ افزایش نشان می‌دهد. این نظرسنجی با مشارکت ۶۹ نفر از نمایندگان بخش‌های واقعی و مالی و همچنین کارشناسان اقتصادی انجام شد و نشان داد که انتظارات تورمی برای ماه فوریه افزایش یافته است. طبق این گزارش، پیش‌بینی افزایش شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) برای ماه فوریه به ۳.۲۳٪ رسیده است، در حالی که در پیش‌بینی قبلی ۲.۶۵٪ برآورد شده بود. شرکت کنندگان در این نظرسنجی پیش‌بینی خود از نرخ بهره سیاستی بانک مرکزی ترکیه را در پایان فوریه بدون تغییر، برابر با ۴۵٪ نگه داشتند، زیرا در این ماه هیچ نشست کمیته سیاست پولی برگزار نمی‌شود. با این حال، انتظار دارند که نرخ بهره در سه ماه آینده به ۴۰٪ کاهش یابد.

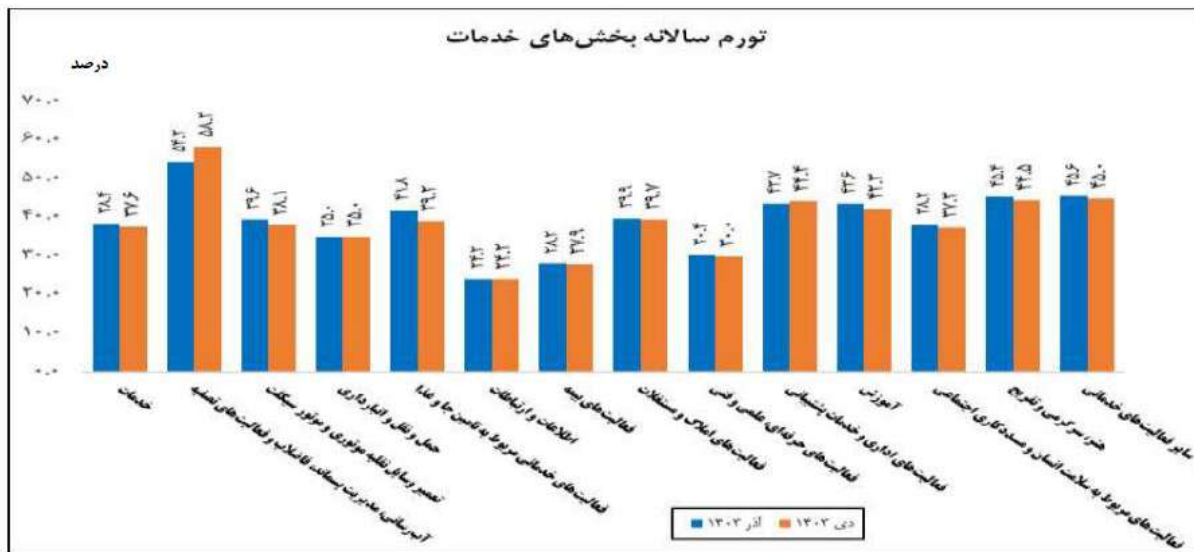
رشد ۲۵.۷ درصدی بازار املاک مسکونی ابوظبی در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴

عملکرد مثبت بازار املاک ابوظبی در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴، طبق گزارش جدیدی از ValuStrat، نشان از رشد ۲۵.۷ درصدی در فروش املاک مسکونی دارد. با این حال، آمار سالانه کاهش ۲۳.۵ درصدی را ثبت کرده است. معاملات پیش‌فروش (Off-plan) در این دوره ۶۰.۸ درصد کاهش یافت که این عامل اصلی کاهش کل فروش بازار محسوب می‌شود. در این سه‌ماهه، املاک آماده ۶۱.۵ درصد از کل معاملات مسکن را به خود اختصاص داد. نرخ‌های درخواستی اجازه در مناطق تجاری اصلی ۳. درصد در یک فصل و ۲۵.۹ درصد در یک سال رشد کردند. میانگین نرخ اشغال دفاتر تجاری به ۹۰.۵ درصد رسید و اجاره‌بهای املاک صنعتی نیز ۱۲.۳ درصد در پایین‌ترین سطح و ۱۶.۱ درصد در بالاترین سطح افزایش یافت. همچنین نرخ رزرو هتل‌ها بین ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴ به ۷۹.۴ درصد رسید که ۶.۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش نشان می‌دهد.

اقتصاد ایران

تورم سالانه بخش خدمات کشور

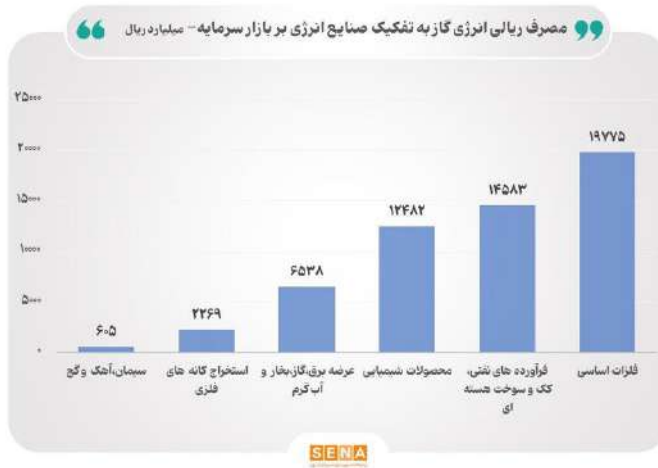
نرخ تورم بخش خدمات در دی‌ماه ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل (تورم ماهانه) ۱.۷ درصد، نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه‌به‌نقطه) ۳۴.۹ درصد و در ۱۲ ماه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۳۷.۶ درصد افزایش داشته است. بر اساس گزارش مرکز آمار و سنا، در دی‌ماه ۱۴۰۳ بیش‌ترین تورم ماهانه با ۳.۱ درصد مربوط به گروه «تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت» و کم‌ترین تورم ماهانه مربوط به گروه «آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه» است.

بازپرداخت تعهدات صندوق‌های بازنشستگی

سالیانه درصد قابل‌توجهی از کل مصارف بودجه عمومی در راستای کمک به بازپرداخت تعهدات صندوق‌های بازنشستگی هزینه می‌شود. بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس و گزارش‌های منتشر شده در اسفندماه سال ۱۴۰۲ حدود ۲۰.۹ میلیون نفر به‌عنوان بیمه شده و مستمری بگیران اصلی در سازمان تأمین اجتماعی، حدود ۵.۲ میلیون نفر به‌عنوان مشترک اصلی در صندوق بازنشستگی کشوری، حدود ۳ میلیون نفر مشترک اصلی صندوق روستاییان و عشایر و حدود ۱.۳ میلیون نفر مشترک اصلی صندوق تأمین اجتماعی نیروهای مسلح هستند. تعداد مشترکین سایر صندوق‌های بازنشستگی دستگاهی نیز در مجموع حدود ۷۰۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود. از بین صندوق‌های بازنشستگی، صندوق بازنشستگی کشوری، سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد و صندوق وزارت اطلاعات از طریق منابع داخلی خود قادر به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان خود نبوده و در بودجه سالیانه به‌صورت مستقیم مبالغ قابل‌توجهی به آنها اختصاص می‌یابد. البته اکثریت صندوق‌های دستگاهی نیز این وضعیت را دارند، با این تفاوت که کمبود درآمد آنها از طریق دستگاه مادر (مانند سازمان صداوسیما و ...) تأمین می‌شود و لذا این ارقام به‌صورت شفاف در بودجه عمومی ذکر نمی‌شود؛ برای مثال تأمین اعتبار حدود ۵،۴۰۰ میلیارد تومان از هزینه‌های صندوق بازنشستگی کارکنان صداوسیما در سال ۱۴۰۴ از محل بودجه سازمان صداوسیما انجام شده است.

هزینه مصرفی گاز صنایع

بیشترین میزان گاز را در میان صنایع بورس، نیروگاه‌ها که در دسته عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم دسته‌بندی می‌شوند، مصرف می‌کنند؛ اما به دلیل پایین بودن نرخ گاز برای این صنایع میزان پرداختی‌شان کم‌تر از سایر صنایع است. بر اساس گزارش اداره میزهای صنعت و رتبه‌بندی ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، گروه فلزات اساسی با وجود این که از نظر مصرف گاز در رتبه دوم قرار می‌گیرد؛ اما بیشترین مبلغ را برای تأمین گاز پرداخت می‌کند. طبق این گزارش، هزینه گاز ۶ صنعت انرژی‌بر، بازار سرمایه ایران جمعاً مبلغ ۵ هزار و ۶۲۵

میلیارد تومان است که در این میان میزان هزینه صنایع به دلیل ارقام مختلفی که برای نرخ گاز وجود دارد با یکدیگر متفاوت است. طبق داده‌های موجود در حال حاضر نرخ گاز گروه فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای به‌ازای هر مترمکعب ۴۳،۴۷۹ ریال محاسبه می‌شود که این بیشترین قیمت به‌ازای هر متر مکعب گاز در میان صنایع بورس است. بعد از پالایشگاه‌ها، گروه فلزات اساسی با پرداخت ۳۹،۹۹۸ ریال به‌ازای هر متر مکعب گاز بالاترین نرخ را در میان صنایع دارد و گروه استخراج کانه‌های فلزی و محصولات شیمیایی به ترتیب با ۳۹،۳۱۱ و ۳۷،۶۹۷ ریال در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرد.

برنامه بانک مرکزی برای تدوین دستورالعمل جامع برای صنعت لیزینگ

معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی یکی از اهداف اقتصادی دولت را افزایش تولید و تسهیل‌گری تأمین مالی عنوان کرد و لیزینگ را یکی از گزینه‌های جذاب در این زمینه دانست و گفت: در حال حاضر صنعت لیزینگ به دلیل ابزارهای محدود در تأمین مالی متناسب با ظرفیت‌های خود رشد نکرده است و لذا بانک مرکزی به دنبال تدوین دستورالعمل‌های جامع برای این صنعت است. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، دکتر فرشاد محمدپور در همایش صنعت لیزینگ و تأمین مالی «چشم‌انداز صنعت لیزینگ و تنظیم‌گری» داشتن نقشه راه مشخص را برای آینده صنعت لیزینگ ضروری خواند و گفت: بر اساس قانون بانک مرکزی که سال ۱۴۰۲ به تصویب رسیده است، صراحتاً لیزینگ به‌عنوان شخص تحت نظارت بانک مرکزی قرار داده است و دستورالعمل‌ها باید در راستای توسعه این صنعت باشد. معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی ارزش صنعت لیزینگ را ۴۰ همت اعلام کرد و گفت: در حال حاضر ۶۳ لیزینگ دارای مجوز، ۳۹ شرکت لیزینگ در حال کسب مجوز هستند و ۱۴ شرکت نیز در فرایند پذیرش در بورس قرار دارند. برای صنعتی که در حوزه پول فعالیت می‌کند و سابقه طولانی دارد، این تعداد بسیار ناچیز است. وی با تأکید بر نقش کلیدی صنعت لیزینگ در تأمین مالی تصریح کرد: تدوین و اجرای دستورالعمل‌های جدید می‌تواند ظرفیت‌های توسعه این صنعت را افزایش دهد. وی خاطرنشان کرد: حدود ۸۰ درصد شرکت‌های فعال در صنعت لیزینگ مربوط به بانک‌ها هستند به عبارتی ۴۰ تا ۴۵ درصد از شرکت‌های فعال در صنعت لیزینگ به صورت مستقیم به لیزینگ‌های بانک‌ها مرتبط هستند و حدود ۳۰ درصد نیز به صورت غیرمستقیم به بانک‌ها وابسته‌اند؛ لذا به نظر می‌رسد، ارتباط بین صنعت لیزینگ و نظام بانکی به‌درستی شکل نگرفته است، چراکه بانک‌ها این صنعت را به‌عنوان رقیب خود می‌بینند.

انرژی

- بازارهای نفت خام در هفته گذشته تغییر چندانی نداشتند، زیرا فعالان بازار، بیانیه‌های روزانه سیاست‌گذاری دولت ترامپ را بررسی کرده و تأثیر آن‌ها بر عرضه و تقاضای نفت را ارزیابی می‌کنند. هان تان، تحلیلگر ارشد بازار در Exinity، گفت که پیشنهادهای تعرفه‌ای ترامپ «همچنان ریسک قابل توجهی برای تقاضای جهانی نفت ایجاد می‌کند. روند نزولی نفت خام از اواسط ژانویه ممکن است در صورت پیشرفت مذاکرات برای پایان‌دادن به جنگ روسیه و اوکراین و همچنین افزایش احتمالی تولید آمریکا و اوپک پلاس ادامه یابد».

- اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، اعلام کرد که ایالات متحده قصد دارد صادرات نفت ایران را بیش از ۹۰٪ کاهش دهد که بخشی از سیاست «فشار حداکثری اقتصادی» بر ایران است. بلمبرگ گزارش داد که بسنت اعلام کرده است ایالات متحده صادرات نفت ایران را از سطح کنونی ۱.۵ تا ۱.۶ میلیون بشکه در روز مطابق با سطح صادرات ایران در دوره اول ریاست‌جمهوری ترامپ به ۱۰۰,۰۰۰ بشکه در روز کاهش خواهد داد. بسنت اشاره کرد که «چینی‌ها و احتمالاً هندی‌ها نفت تحریمی ایران را خریداری می‌کنند، و این غیرقابل قبول است».

- رویترز گزارش داد که تحریم‌های آمریکا که در ۱۰ ژانویه ۲۰۲۵ علیه نفتکش‌های حامل نفت روسیه اعلام شد، تجارت پررونق نفت تخفیف‌خورده روسیه به چین و هند را مختل کرده است. میلیون‌ها بشکه نفت روسیه اکنون در نفتکش‌ها سرگردان مانده‌اند و پویایی بازار تغییر کرده است، زیرا خریداران به دنبال جایگزینی برای محموله‌های تحریم‌شده روسی هستند. پالایشگاه‌های هندی به‌ویژه آسیب دیده‌اند، زیرا آن‌ها از مصرف‌کنندگان اصلی نفت روسیه بودند که با نفتکش‌های تحریم شده منتقل می‌شد.

- قراردادهای آتی گاز طبیعی اروپا در هفته گذشته بیش از ۸٪ کاهش یافتند، زیرا پیش‌بینی‌های هوای ملایم‌تر زمستانی انتظار کاهش تقاضای گرمایشی را ایجاد کرده است. آلمان نیز در حال پیشبرد طرح‌هایی برای اجرای قوانین انعطاف‌پذیرتر در زمینه پر کردن ذخایر گازی است که می‌تواند هزینه‌های ذخیره‌سازی را کاهش دهد. قوانین فعلی ایجاب می‌کند که تا ۱ نوامبر، ذخایر گازی حداقل ۹۰٪ پر شوند.

- بازارها همچنین نسبت به احتمال دستیابی به توافق صلح برای پایان‌دادن به جنگ اوکراین که می‌تواند ریسک اختلال در عرضه را کاهش دهد، خوش‌بینانه محتاط هستند.

- رویترز گزارش داده که دولت ترامپ مجوز صادرات گاز طبیعی مایع (LNG) را به شرکت Commonwealth LNG در لوئیزیانا اعطا کرده است که نخستین تأییدیه صادرات LNG از زمان توقف موقت مجوزها توسط رئیس‌جمهور بایدن در اوایل ۲۰۲۴ محسوب می‌شود. مجوز صادرات LNG به بازارهای آسیا و اروپا صادر شده است. شرکت Commonwealth LNG قصد دارد یک واحد تولید LNG با ظرفیت ۹.۵ میلیون تن متری در سال در لوئیزیانا احداث کند تا به کشورهایی که توافق تجارت آزاد (FTA) با آمریکا ندارند، صادرات انجام دهد. دو شرکت دیگر، Energy Transfer و Cheniere، نیز در حال برنامه‌ریزی برای پروژه‌های صادرات LNG هستند. ترامپ همچنین یک فرمان اجرایی برای ایجاد شورای انرژی جدید به رهبری داگ برگام، وزیر کشور آمریکا، امضا کرد که هدف آن افزایش تولید نفت و گاز داخلی است. ایالات متحده هم‌اکنون بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت و گاز در جهان محسوب می‌شود.

کامودیتی‌ها

- بلومبرگ گزارش داده که صادرات نیکل چین ممکن است در سال ۲۰۲۵ سه برابر شود، زیرا این کشور با مزاد ظرفیت تولید داخلی مواجه است. چین در سال ۲۰۲۴ برای نخستین بار به یک صادرکننده خالص نیکل تبدیل شد و فروش سالانه آن به ۲۵,۰۰۰ تن رسید. قیمت نیکل تصفیه شده در بورس فلزات لندن (LME) طی دو سال گذشته به دلیل افزایش تولید اندونزی و کاهش تقاضای جهانی، به نصف کاهش یافته است. موجودی نیکل در LME نسبت به سال گذشته بیش از دوبرابر شده و به ۱۷۶,۰۰۰ تن رسیده است که ۸۰٪ آن در انبارهای آسیایی ذخیره شده است.

- چین الزامات ساخت واحدهای ذوب مس جدید را برای محدود کردن افزایش ظرفیت و جلوگیری از عرضه مزاد تشدید کرده است. چین بزرگترین تولیدکننده مس در جهان است. طبق سیاست جدید دولت، واحدهای ذوب مس باید از طریق مالکیت مستقیم یا سهامداری در معادن، تأمین مواد اولیه خود را تضمین کنند. تنها تعداد محدودی از پالایشگاه‌های بزرگ چینی احتمالاً می‌توانند این شرایط را برآورده کنند. چین حدود ۸۵٪ از کنسانتره مس مورد نیاز واحدهای ذوب خود را وارد می‌کند. تولید مس معدنی چین در سال ۲۰۲۳ برابر با ۱.۷ میلیون تن بود، در حالی که واحدهای ذوب این کشور ۱۲ میلیون تن مس تصفیه شده تولید کردند. ذخایر کل مس چین در سال ۲۰۲۳ معادل ۴۱ میلیون تن بود که ۴.۱٪ از ذخایر جهانی را تشکیل می‌داد. چین قصد دارد ظرف سه سال آینده منابع معدنی مس خود را ۵٪ تا ۱۰٪ افزایش دهد.

- بلومبرگ گزارش داده که بزرگترین بندر صادرات سنگ آهن استرالیا پس از آسیب ندیدن از طوفان شدید استوایی زلیا، انتظار می‌رود در ۱۵ فوریه بازگشایی شود. استرالیا بزرگترین تأمین‌کننده سنگ آهن در جهان است و این ماده ۲۱٪ از کل صادرات کالا و خدمات این کشور را در نیمه اول سال ۲۰۲۴ تشکیل داده است.

- وال استریت ژورنال گزارش داد که رئیس‌جمهور ترامپ اعلام کرده است که تعرفه ۲۵٪ بر واردات فولاد و آلومینیوم را بازمی‌گرداند. این اقدام، کاهش تعرفه‌هایی را که دولت بایدن برای متحدانی مانند کانادا، مکزیک، ژاپن و کره جنوبی در نظر گرفته بود، لغو می‌کند. این تعرفه‌ها از ۱۲ مارس اجرایی خواهند شد. احتمال موفقیت دولت‌های خارجی در مذاکره برای لغو این تعرفه‌ها کم است، زیرا دولت ترامپ تجارت جهانی فولاد را به دلیل یارانه‌های دولتی، به‌ویژه از سوی چین، ناعادلانه برای ایالات متحده می‌داند. تیفانی اسمیت، معاون سیاست تجاری جهانی در شورای تجارت خارجی ملی آمریکا، اظهار داشت: «افزودن تعرفه‌های جدید بر صنایع پایه‌ای و حذف گزینه‌های کاهش‌دهنده اثرات آن... به‌ویژه در زمانی که دولت در تلاش برای تقویت تولید داخلی آمریکاست، بسیار مخرب است».

- بلومبرگ گزارش داد که دولت بریتانیا متعهد شده است که ۲.۵ میلیارد پوند (۳.۱۵ میلیارد دلار آمریکا) برای حمایت از صنعت فولاد داخلی خود سرمایه‌گذاری کند. بخشی از این بودجه از صندوق ملی ثروت تازه‌تأسیس بریتانیا تأمین خواهد شد. جاناتان رینولدز، وزیر کسب‌وکار بریتانیا، گفت: «ما با تمام توان از صنعت فولاد حمایت می‌کنیم تا این موفقیت را گسترش دهیم». این طرح شامل گسترش تولید فولاد در بریتانیا، بهبود تأسیسات فراوری ضایعات فلزی، تشویق به استفاده از فولاد تولید داخل در پروژه‌های عمومی و محافظت از صنعت فولاد بریتانیا در برابر رویه‌های ناعادلانه تجاری است.

تکنولوژی (جهت مشاهده جزئیات هر خبر بر روی عنوان آن کلیک نمایید)

سرمایه‌گذاری در صنعت باتری‌های خودروهای برقی اندونزی

استان کاروانگ که تقریباً ۹۰ دقیقه از جاکارتا فاصله دارد، دهه‌هاست که به‌عنوان یک قطب خودروسازی در اندونزی شناخته می‌شود و کارخانه‌های یاماها و تویوتا را در خود جای داده است. در ژوئیه گذشته، این منطقه صنعتی با افتتاح نخستین کارخانه تولید باتری خودروهای برقی در جنوب شرقی آسیا به موقعیت خود در صنعت خودروسازی اعتبار بیشتری بخشید. این کارخانه که حاصل همکاری هیوندای موتور، ال‌جی انرژی، و شرکت دولتی باتری اندونزی است، ظرفیت تولید سالانه باتری کافی برای ۱۵۰ هزار خودروی برقی را دارد. این کارخانه گام مهمی در جهت تبدیل اندونزی به مرکز تولید خودروهای برقی در منطقه و یکی از رهبران جهانی تولید باتری تا سال ۲۰۲۷ به شمار می‌رود. اندونزی تقریباً نیمی از تولید جهانی نیکل، ماده‌ای کلیدی در ساخت باتری‌ها، را در اختیار دارد. این کشور در سال ۲۰۲۰ صادرات سنگ نیکل را ممنوع کرد تا تولید باتری در داخل کشور را تقویت کرده و سرمایه‌گذاران خارجی را برای احداث تأسیسات به خود جذب کند. با این حال، این بلندپروازی‌ها هنوز در حد رؤیا باقی مانده‌اند، زیرا سرمایه‌گذاران به دلایلی همچون عدم رعایت استانداردهای زیست‌محیطی و حقوق کارگران، نفوذ گسترده شرکت‌های چینی در صنعت نیکل اندونزی، تقاضای پایین داخلی برای خودروهای برقی و حرکت جهانی به سمت باتری‌هایی که نیازی به نیکل ندارند، با تردید مواجه هستند. دولت اندونزی در تلاش است تا سرمایه‌گذاران خارجی را جذب کند، اما کشورهای ایالات متحده و اروپا معمولاً الزامات سخت‌گیرانه‌تری در زمینه ESG (محیط‌زیست، مسائل اجتماعی و حاکمیت شرکتی) دارند که سرمایه‌گذاری در اندونزی را دشوار می‌کند.

DeepSeek و رقابت‌های جهانی AI با ریسک‌های بالا

ورود DeepSeek به بازار باعث کاهش شدید قیمت سهام انوپدیا در هفته گذشته شد و به OpenAI هشدار داد که یک بازیگر جدید از چین وارد عرصه هوش مصنوعی شده است. اشتباه بزرگ صنعت تمرکز بیش از حد بر سرعت به جای کیفیت و دقت است، زیرا هوش‌های مصنوعی به‌مرور زمان به طور فزاینده‌ای غیرقابل اعتماد شده‌اند. آنچه DeepSeek متفاوت انجام داد این بود که یک بررسی کیفیت هوش مصنوعی را در مدل خود گنجانده. به‌جای تمرکز صرف بر سرعت، این شرکت تمرکز زیادی بر کیفیت داشته است. مزیت دیگر DeepSeek این است که درحالی‌که برای ساخت مدل‌های تولیدی مشابه مدل DeepSeek حدود ۱۰۰ میلیون دلار هزینه لازم است، این شرکت ادعا می‌کند که آن را تنها با ۶ میلیون دلار ساخته است که منجر به محصولی بهتر و ارزان‌تر شده است. معمولاً بهتر و ارزان‌تر نتیجه مثبتی به دنبال دارد. OpenAI از این موضوع خوشحال نیست و از DeepSeek شکایت کرده است. با این حال، نبود همکاری بین ایالات متحده و چین، احتمال موفقیت OpenAI در سطح جهانی را کم می‌کند، زیرا چین قطعاً از آن حمایت نخواهد کرد و DeepSeek در چین مستقر است. رقابت تازه آغاز شده است، زیرا اکنون تعداد شرکت‌های هوش مصنوعی به ۱,۵۳۲ رسیده است. بیشتر این شرکت‌ها یا خریداری خواهند شد یا شکست خواهند خورد که این موضوع بازار را به بازاری بسیار جذاب و ترسناک تبدیل می‌کند، درست مثل روزهای دات‌کام که سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر پول زیادی را به شرکت‌های اینترنتی تزریق می‌کردند تا زمانی که مشخص شد بسیاری از آن‌ها به درآمد نخواهند رسید، چه برسد به سود.

شاخص ESG^۱ & CG (جهت مشاهده جزئیات هر خبر بر روی عنوان آن کلیک نمایید)

هدف جدید آب‌وهوایی اتحادیه اروپا برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای

کمیسیون اروپا اعلام کرد که در این فصل، هدف جدیدی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای در اروپا تا سال ۲۰۴۰ پیشنهاد خواهد کرد. بر اساس برنامه کاری کمیسیون که روز چهارشنبه منتشر شد، اتحادیه اروپا قانون اقلیمی خود را اصلاح خواهد کرد تا هدف سال ۲۰۴۰ را مشخص کند. این اقدام، بخشی از برنامه بلندمدت اتحادیه اروپا برای دستیابی به انتشار خالص صفر تا سال ۲۰۵۰ است. کمیسیون اروپا قصد دارد پیشنهاد دهد که کشورهای عضو اتحادیه اروپا به طور مشترک تا سال ۲۰۴۰، انتشار خالص گازهای گلخانه‌ای را ۹۰ درصد نسبت به سطح سال ۱۹۹۰ کاهش دهند. این در حالی است که اتحادیه اروپا متعهد شده است تا سال ۲۰۳۰ انتشار خالص گازهای گلخانه‌ای را ۵۵ درصد کاهش دهد.

امضای توافق برای اجرای بزرگ‌ترین پروژه خورشیدی پشت‌بامی عمان

شرکت ملی مهندسی و سرمایه‌گذاری عمان (ONEIC) که یک پیمانکار برق و انرژی‌های تجدیدپذیر است، از امضای قراردادی برای اجرای آنچه به‌عنوان بزرگ‌ترین پروژه خورشیدی پشت‌بامی عمان شناخته می‌شود، خبر داد. این پروژه شامل نصب یک سیستم خورشیدی پشت‌بامی با ظرفیت ۳.۵ مگاوات بر روی کارخانه بزرگ کنسروسازی مواد غذایی شرکت بین‌المللی غذاهای دریایی عمان (Simak) در منطقه ویژه اقتصادی دقم در استان الوسطی خواهد بود. این کارخانه در حال حاضر در میان بزرگ‌ترین واحدهای فراوری ماهی در منطقه خلیج فارس قرار دارد و ظرفیت فراوری سالانه ۳۰,۰۰۰ تن را داراست. این واحد قادر است سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون قوطی غذای دریایی فراوری شده، معادل حدود ۱۶,۰۰۰ تن محصول درجه‌یک، تولید کند.

مایکروسافت ۳۸۹ مگاوات انرژی تجدیدپذیر از پروژه‌های خورشیدی جدید خریداری کرد

توسعه‌دهنده انرژی پاک (EDPR NA) EDP Renewables North America از راه‌اندازی سه پروژه جدید خورشیدی در ایالت‌های ایلینوی و تگزاس با مجموع ظرفیت ۴۰۰ مگاوات خبر داد. در این میان، مایکروسافت ۳۸۹ مگاوات برق و اعتبار انرژی تجدیدپذیر (REC) این پروژه‌ها را از طریق قراردادهای بلندمدت خرید انرژی مجازی (VPPA) خریداری کرده است. این سه پروژه شامل: پروژه خورشیدی Wolf Run با ظرفیت ۱۴۰ مگاوات در جنوب ایلینوی، پروژه خورشیدی Hickory با ظرفیت ۱۱۰ مگاوات در جنوب ایلینوی و پروژه خورشیدی Cattlemen II با ظرفیت ۱۵۰ مگاوات در نزدیکی آستین، تگزاس. این پروژه‌ها نه تنها به تأمین انرژی پاک و رشد اقتصادی کمک می‌کنند، بلکه از اهداف پایداری و کاهش کربن مایکروسافت نیز حمایت خواهند کرد. مایکروسافت در سال ۲۰۲۱ هدف انرژی پاک خود را اعلام کرد که طبق آن، این شرکت قصد دارد تا سال ۲۰۳۰، ۱۰۰ درصد مصرف برق خود را در تمامی ساعات از منابع بدون کربن تأمین کند.

^۱ این شاخص از ترکیب سه حرف اول کلمات محیط زیست (Environment)، دغدغه‌های اجتماعی (Social) و حاکمیت شرکتی (Governance) ساخته شده است.